

2017

ÅRSMELDING ØRLAND SPAREBANK

Dyrendahl Joar (Ørland Sparebank)

Ørland sparebank

31.12.2017

Styrets Årsberetning 2017

➤ Norsk økonomi 2017

Aktiviteten i Fastlands-Norge tok seg opp i 2017 etter et 2016 med den svakeste veksten siden finanskrisen. Veksten ble om lag fordoblet til i underkant av 2 prosent. Dette ligger tett opptil den årlige veksttakten som Norges Bank forventer de nærmeste årene.

Boliginvesteringene har vært en av de sentrale bidragsyterne til økt vekst. Som følge av sterk prisutvikling i boligmarkedet over flere år, og særlig i 2016, ble det igangsatt bygging av et betydelig antall boliger i 2017. I januar 2017 kom det et omslag i boligmarkedet.

Prisendringen var særlig markant i Oslo, hvor prisene også hadde steget kraftig mot slutten av 2016. På tross av omslaget endte årsveksten i boligprisene i Norge på 5,7 prosent. Nedgangen fra begynnelsen av året sammenfalt med myndighetenes beslutning om videreføringen og tilstramming av boliglånsforskriften. Det er grunn til å anta at omslaget i markedet vil kunne påvirke boligbyggingen i årene fremover.

En tyngende faktor for veksten i norsk økonomi de senere år har vært fallet i oljeprisen, med påfølgende fall i oljerelaterte investeringer. Gjennom 2017 tok oljeprisen seg opp med om lag 10 USD per fat. Samtidig har nedgangen i aktivitet medført en rekke tiltak som har redusert kostnadsnivået i sektoren. Oljeinvesteringene har trolig bunnet ut og vil øke i tiden fremover. Med forventninger om et høyere investeringsnivå også i øvrige bedrifter, ventes en positiv impuls fra realinvesteringer for økonomien fremover.

Positive utsikter, bedring i reallønnsvekst og et fortsatt lavt rentenivå ga grunnlag for en god forbruksvekst i husholdningene i 2017. Dette gjaldt særlig forbruk av tjenester.

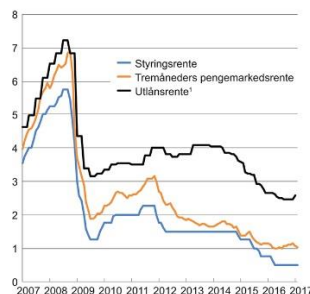
Husholdningene har imidlertid økt sin gjeldsbelastning ytterligere og er, gitt høy andel av boliglån med flytende rente, utsatt for endringer i rentenivået. Arbeidsmarkedet bedret seg gjennom året målt ved både arbeidskraftsundersøkelsen (AKU) og registrert ledighet hos NAV. Ledigheten var i november 2017 på 4,1%.

Prisveksten, målt ved konsumprisindeksen (KPI), ble betydelig redusert i 2017, etter å ha nådd en topp på 4,4 prosent sommeren 2016. Den relativt høye prisveksten i 2016 var i stor grad en konsekvens av at den norske kronen hadde falt i verdi, med påfølgende prisvekst på

importerte varer. I 2017 avtok denne effekten og prisveksten ble redusert til i overkant av 1 prosent, et nivå godt under styringsmålet for pengepolitikken på 2,5 prosent.

Bedringen av situasjonen i norsk økonomi gjennom fjoråret var ikke av en slik grad at Norges Bank ønsket å heve styringsrenten fra 0,5 prosent. Sentralbanken la vekt på at man bør gå varsomt frem i rentesettingen, men at en første renteheving ikke er langt unna i tid dersom norsk og internasjonal økonomi utvikler seg som forventet.

Finanspolitikken bidro også i ekspansiv retning i 2017. Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet, som måler den underliggende pengebruken av oljeinntektene, økte til 220 milliarder kroner. Målt som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge innebar dette en vekstimpuls i økonomien på 0,4 prosent. I forhold til kapitalen i Statens pensjonsfond utland (oljefondet) utgjorde underskuddet 2,9 prosent i 2017, en tidel lavere enn handlingsregelen. Regelen ble i 2017 redusert fra 4 til 3 prosent for å reflektere en lavere forventet realavkastning fra oljefondet (Statens Pensjonsfond Utland), hvilket isolert sett taler for lavere innfasing av midler fra oljefondet inn i norsk økonomi.

➤ **Global økonomi 2017**

Verdensøkonomien viste i 2017 klare tegn på økt optimisme og sterkere vekst. Aktiviteten hos flere av Norges sentrale handelspartnere tok seg opp og arbeidsledigheten falt i flere land til lavere nivåer enn i perioden før finanskrisen. I tillegg så man høyere investeringsvekst og fortsatt sterk forbruksvekst. Utviklingen har vært understøttet av en svært ekspansiv pengepolitikk som har inkludert utradisjonelle tiltak, i form av verdipapirkjøp, i mange land. Det lave rentenivået må ses i sammenheng med en prisvekst som har holdt seg lav. I takt med økende aktivitet, har sentralbankene i flere land startet utfasingen av de ekstraordinære tiltakene, og også hevet styringsrenten enkelte steder.

USA var et av landene som var tidlig ute med rentekutt og verdipapirkjøp (kvantitative lettelser) for å stimulere til økt økonomisk aktivitet etter finanskrisen. Tiltakene har hatt ønsket effekt, og i 2017 tiltok veksten, mens arbeidsledigheten ble ytterligere redusert. Den økende aktiviteten medførte tre rentehevinger fra den amerikanske sentralbanken FED gjennom året, samtidig som det ble iverksatt en gradvis nedskalering av sentralbankens balanse. Den pengepolitiske innstrammingen vil i noen grad kunne bli motvirket av skattereformen som ble vedtatt mot slutten av året.

I Eurosonen fortsatte bedringen i økonomisk aktivitet gjennom fjoråret, og veksten endte antagelig på sitt høyeste nivå siden før finanskrisen. Fremgangen var vidt basert med økt inntektsvekst og sterkere fremtidstro som igjen påvirket forbruk og investeringsnivå i en positiv retning. Prisveksten steg noe, men utviklingen var ikke tilstrekkelig sterk til at den europeiske sentralbanken gjorde endringer i den ekspansive pengepolitikken. Imidlertid ble det annonsert at verdipapirkjøpsprogrammet nå vil bli trappet ned. Verdipapirkjøpene vil etter planen bli avsluttet høsten 2018, dersom økonomien ikke opplever ytterligere tilbakeslag.

Situasjonen i fremvoksende økonomier tok seg også opp gjennom fjoråret. Veksten endte samlet sett på 4,5 prosent. Framgangen hadde i stor grad årsak den positive utvikling i de råvareeksporterende økonomiene. Kina stod for et solid bidrag, med en vekst i overkant av 6 prosent. Veksten i Kina tilskrives ekspansiv finanspolitikk og høy aktivitet i boligmarkedet. Flere forhold taler for at Kinas veksttakt vil bli noe lavere fremover.

➤ Eika Alliansen

Ørland Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 69 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet og en aktør for det norske lokalsamfunn.

eika.

➤ Lokalbankene

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Ørland Sparebank er med sine 168 år, en lokalbank i Eika Alliansen. Banken har dog full selvstendighet og styring av egen strategi samt sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Ørland Sparebank er dermed unik og en viktig økonomiske bidragsyter til vekst og utvikling for både privatpersoner og for samfunn og næringsliv. Dette er i første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet, og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt- og finansprodukter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Ørland Sparebank har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Ørland Sparebank er, på lik linje med andre lokalbanker, en viktig aktør i norsk finansnæring, og bidrar til næringslivets verdiskaping og arbeidsplasser i mange norske lokalsamfunn.

➤ **Eika Gruppen**

Eika Gruppen har en visjon som lyder: «Vi styrker lokalbanken».

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen skal utvikle og levere tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Disse leveransene skal være konkurransedyktige både med hensyn til enkelthet, pris og funksjonalitet, alt basert på eierens ønsker og krav. Eika Gruppen har et prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene og produktselskapene. Det har i en lengre periode vært en gryende bekymring for at man utvikler egenproduserte selvstendige løsninger, som både er komplekse og dyre å etablere, samt å vedlikeholde. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Alle disse leveransene skal integreres og utvikles, noe som er en utfordring både med hensyn til kompleksitet og kostnader. Det har fra Ørland Sparebank sin side vært ytret et ønske om å se på denne utviklingen, både fra et IT-strategisk perspektiv og fra et eier/styrings perspektiv, men vi har ikke nådd frem med disse bekymringene i alliansen på det nåværende stadiet. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. Dette er også leveranser man fra Ørland Sparebank sin side har vurdert i et kost nytte perspektiv, uten at man har konkludert. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk, for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene.

Eika Gruppens målsetning er å sikre lokalbankenes konkurransedyktighet, slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon. Det har fra Ørland Sparebank og andre banker i Eika Alliansen ved flere anledninger blitt påpekt at kostnadsutviklingen ikke er bærekraftig over tid, og at det må forekomme en retningsendring, -spesielt innenfor IT

utviklingen. Det er fra Ørland Sparebank sin siden et ønske (krav) om betydelige kutt i kostnadene relatert til Eika, samt at det er ønskelig å se på dagen samhandlings-/styringsform i Alliansen.

➤ **Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding**

Eika Boligkreditt er et kredittforetak er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på om lag 100 milliarder kroner, og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

➤ **Ørland Sparebank 2017**

Ørland Sparebank sitt resultat for 2017 er over budsjett. Ørland Sparebank ser seg godt fornøyd med både resultat og den økonomiske situasjonen i banken. Banken har hatt en god utvikling gjennom flere år, noe som gir et godt fundamentet for at Ørland Sparebank kan være

med å ta sin del av veksten i regionen, og samtidig fortsette med å være en konkurransedyktig og attraktiv bank for sin kunder.

➤ **Gebyrer og renter**

Ørland Sparebank har kontinuerlig foretatt vurderinger på dette området, og har foretatt grep i inneværende år for å sikre en god utvikling i banken, samtidig med at man både er konkurransedyktig og i takt med næringen forøvrig. Ørland Sparebank har også i 2017 justert rentenivået i takt med den generelle utviklingen. Det er viktig at Ørland Sparebank fortsatt har fokus på de nødvendige grepene som skal til for å fremstå som en konkurransedyktig og attraktiv bank.

➤ **Forskrifter og krav**

Fokuset på dette området fortsetter som i tidligere år og setter stadig større krav til den enkelte lokalbank. Det er krevende for banken å holde seg ajour med utviklingen, men Ørland Sparebank har etter egen vurdering greid å holde følge med utviklingen. Mye av bakgrunnen til at banken er på et akseptabelt nivå, er blant annet at banken har en meget god ressurs i en felles Risk og Compliance manager sammen med Stadsbygd Sparebank og Åfjord Sparebank, samt dyktige og dedikerte medarbeidere i egen bank. Det gis også god støtte fra Eika på dette området.

➤ **Kampflybasen**

Ørland Sparebank kan også for året 2017, som for tidligere år, konkludere med at etableringen av kampflybasen gir mange ringvirkninger i bankens nedslagsområde. Dette er positive ringvirkninger, som økt aktivitet innen bolig- og næringsbygging, mer generell næringsaktivitet og økt etterspørsel etter boliglån. Sistnevnte da i særdeleshet at størrelsen på det enkelte boliglånet øker. Det er selvsagt også utfordringer knyttet til etableringen der. En

av utfordringene er at det fremdeles er stor usikkerhet for noen av våre kunder boende i rød sone, og som ikke har fått avklart sin situasjon. Dette er banken bevist og følger nøye med på.

➤ **Fosen Innovasjon AS**

Fosen Innovasjon AS (FI) er et utviklingselskap med fokus på industri- og bedriftsutvikling i Midt- Norge. FI arbeidet i all hovedsak innenfor 4 tematiske områder i 2017: Havrom, Energi, Forsvarsrelatert industri, samt innovasjon i og utvikling av eksisterende industri. En stor del av FI's aktiviteter er knyttet til nettverksledelse og drift av en industriell Næringshage i SIVA's næringshageprogram. Innenfor nettverksledelse er FI involvert i fem klynger. Disse er NCE Aquatech Cluster, Mid Norway Defence and security Cluster (MIDSEC), Smart Water Cluster, Smart Grid Services Cluster. I tillegg er FI forretningsfører for Fornybarklyngen i Trøndelag.

Videre har FI en avtale med Ørland kommune og Trøndelag Fylkekommune om å levere Forsvarskoordinator-tjeneste til regionen. FI betjener en bred koblingsfunksjon som del av flere næringssamarbeid og nettverk.

Et stort økosystem åpner for et stort tilfang av bedrifter og konkrete prosjekter, og gir gode muligheter for faglig kompetanseheving, forretningssamarbeid og utvikling for bedriftene i regionen. FI er i jevnlig dialog med om lag 300 bedrifter om koblinger og samarbeid. I tillegg til dette har FI en rekke samarbeidsavtaler med bransjeorganisasjoner og FoUI-miljøer, slik som NMBU, NTNU, SINTEF, NOFIMA, Thams Fagskole, FFI, FSi og Forsvaret med flere.

FI har fokus på økonomisk merverdi for bedriftene som er tilknyttet selskapet. I tall utgjorde denne om lag NOK 44.000.000 i 2017. Dette er innenfor skatte FUNN ordningen, tilskudd fra Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og EU systemene.

FI bidrar aktivt inn i mange utviklings- og innovasjonsprosjekter, og tilrettelegger på flere arenaer for kompetanseheving og bedriftsmøter for bedriftene. FI drar nytte av både deltakelse i Næringsalliansen på Fosen og Fosen Industiforum som døråpnere til prosjekter og bedrifter. Kontakt med bedrifter innen et bredt spekter gir rom for å se nye kryssmuligheter og utviklingsprosjekter med stort nyskappings- og innovasjonspotensial. I 2017 bidro FI til at flere samarbeidsprosjekter på tvers av bedrifter i regionen ble igangsatt.

I takt med at næringslivet på Fosen er i vekst, opplever Næringshagen og FI økende pågang og interesse fra bedrifter – både på Fosen og i Trøndelagsregionen.

Særlig innenfor blå sektor, grønn sektor (og kryssningene av disse) og innen eksisterende næringsliv er etterspørselen økende. Autonomi er også kommet sterkere inn som et ytterligere interesseområde.

Ønsker om rådgiving og bistand til prosjekter innen sidesektorer til havbruk er økende; sjømat, tare, håndtering av restråstoffer, fiskefartøy, ladeinfrastruktur, energiforsyning til fiskefartøyer. Stor interesse og etterspørsel har vært avgjørende for styrkingen av bemanningen i FI i 2017, samt inngåelse av avtale om Førstelinjetjeneste for Indre Fosen kommune fra 2018. FI opplever at bedriftene er godt fornøyde med tjenestene som leveres, og at de har konkret utbytte - både faglig og forretningsmessig – av samarbeidet.

FI er sammensatt av personer med fagkompetanse og erfaring innenfor ulike fagfelt og mange ekspertiseområder. Den brede kompetansebasen gjør selskapet rustet til å håndtere et vidt spekter av prosjekter og problemstillinger. Antall ansatte ved utgangen av 2017 var 11 personer. I tillegg har FI en base av tilknyttete ressurser med ulik kompetanse.

For å bygge et robust nettverk for det lokale næringslivet, er FI etablert med avdelingskontorer på Brekstad, i Trondheim og i Oslo (I tillegg til kontoret i Vanvikan).

Ørland Sparebank er deleier i selskapet, og sitter i styret representert ved banksjef Pål Talmo. Ørland Sparebank ser sitt engasjement i FI som et viktig ledd i samfunnsutviklingen og bankens visjon.

FI er godt posisjonert for videre utvikling og vekst i 2108.

➤ Næring

Ørland Sparebank har i sin strategiplan en målsetning innenfor bedriftsmarkedet (BM) om å øke porteføljen. Utlånsvekst til bedriftskunder var i 2017 på 0,9% og utgjør 15,6% av bankens totale utlån inklusiv lån i Eika Boligkreditt.

Det er viktig for Ørland Sparebank å være en attraktiv og god aktør for næringskunder i bankes nedslagsfelt. Ørland Sparebank følger i stort «kirketårn- prinsippet» og i dette ligger det at størstedelen skal være i nærområdet, men at man selvsagt også kan ha engasjement på Fosen og i Midt-Norge. Unntaksvis kan man engasjere seg også utenfor dette området.

➤ Samfunnsaktør

Ørland Sparebank har, som tidligere år, fortsatt å ha fokus på samfunnsengasjementet. Fast er gavetildelingen, som er en årlig begivenhet. I tillegg gir Ørland Sparebank større og mindre tilskudd til et stort utvalg av arrangement. Mange av disse ville ikke hatt mulighet til å bli gjennomført uten at Ørland Sparebank hadde bidratt med sin støtte.

Ørland Sparebank's fokus er rettet mot barn og unge, men støtten dekker hele spektret av befolkningsgrunnlaget til Ørland kommune. Målsetningen er å sørge for at det er en stor bredde i tilbudet til alle innen kultur, idrett og annen aktivitet.

Hvilke lag og foreninger som tilegnes støtte er redegjort for i denne årsberetningen.

Ørland Sparebank har i tillegg, vært en aktiv aktør på flere ulike samfunns- arenaer, som f.eks innen landbruk, næringsutvikling og byutvikling.

Det viktigste innenfor dette området er at Ørland Sparebank i 2017 besluttet å gi 10 millioner til nye Ørland Sparebank Arena. Av disse midlene er 5 millioner er et engangstilskudd, og de resterende 5 millionene er et årlig tilskudd fordelt over de neste 20 årene.

➤ Samarbeid

Ørland Sparebank har i 2017 vært aktiv deltager i arbeidet med å utvikle samarbeid og alliansetenkning innad i Eika og blant grupperinger av Eika banker. Ørland Sparebank har sammen med andre banker har arbeidet for å få til en retningsendring i Eika.

Bekymringene er K/I (kost/inntekt) indeksen til Eika bankene. Denne ligger godt over andre bankkonstellasjoner og har en negativ utvikling. De største utgiftspostene til Ørland Sparebank er interne lønnskostnader og utgifter relatert til tilknytning til Eika Alliansen. Ørland Sparebank ser behovet for å opprettholde dagens nivå med hensyn til ansatte, dette for å kunne gi den personlige rådgivningen og oppfølgingen som skal ligge i en lokalbank. Vi ønsker å bevare kompetansearbeidsplasser i distriktet, og ønsker ikke en sentralisering av disse. Kostnadene knyttet til Eika har hatt en utvikling som banken er meget bekymret for, og som vil sette banken under press over tid. Derfor er det fra Ørland Sparebank sin side, viktig å se på dette og vurdere hva som kan gjøres på dette området. Ørland Sparebank er også bekymret for utviklingen relatert til samhandling og styring, da man opplever at det stadig er mer og mer utfordrende å bli hørt i Eika Alliansen.

I tillegg til å være en del av Eika Alliansen, er Ørland Sparebank en av medlemsbankene i Midt-Norsk Sparebankgruppe. Dette er en samarbeidsgruppe bestående av 28 Eika-banker fra Ørskog til Harstad. Samarbeidsgruppen ble startet med 22 medlemsbanker høsten 2003 etter et omfattende og vellykket samarbeid om skifte av datasentral. Samarbeidsgruppen ble senere utvidet til 28 banker.

Midt-Norsk Sparebankgruppe er i dag en av fem regioner i Eika Alliansen, og har et styre med 4 medlemmer som sammen med daglig leder i samarbeidet følger opp og ivaretar medlemsbankenes interesser i løpende operative og strategiske prosesser i alliansen. Styrets leder er medlem i allianserådet i Eika. For tiden innehar banksjefen i Ørland Sparebank dette styrevervet.

Ørland Sparebank har også flere knytninger mot andre Eika banker på forskjellige områder og ser en klar nytte og utvikling i slike mer uformelle grupperinger.

➤ **Eika boligkreditt**

Gjennom Eika Boligkreditt tilbyr Ørland Sparebank rimelige boliglån innenfor 60 % av eiendommens markedsverdi. Boligkredittselskapet brukes av de aller fleste bankene i Eika-gruppen og selskapet er rangert på toppen av boligkredittselskaper i Norge. Eika Boligkreditt er en viktig leverandør og kapitalkilde for Ørland Sparebank slik at vi kan tilby konkurransedyktige vilkår til våre kunder. Konklusjonen for 2017 er at vi har benyttet EBK i større grad i dette året enn i 2016. Ved utgangen av 2017 er 720 mill. kroner av våre boliglån lagt i EBK.

➤ **Eiendomsmegling**

Vi er medeier i Trondheim Aktiv Eiendomsmegling AS. Bakgrunnen for dette var at man hadde behov for å være i et større miljø og ha flere ressurser å spille på. Utviklingen i 2017

har vært tilfredsstillende, og bemanningen på Fosen er løpet av året blitt styrket. Det gjør vi forventer at den positive utviklingen vår region skal fortsette.

Det er fra bankene sin side viktig at vi har et solid og godt eiendomsmeglerforetak på Fosen, men som også er en del av et større nettverk. Dette for å kunne møte den økende satsningen fra andre aktører og for å kunne betjene et marked som vil vokse i årene som kommer.

➤ **Oppgjørsbank**

DNB har også i 2017 vært oppgjørsbank og utført denne oppgaven for Ørland Sparebank på en god måte.

➤ **Fosen Eiendom AS**

Fosen Eiendom AS har i 2017 hatt en rolle med å utarbeide en detalj-skisse for bruk av Ulsetmyra til næringsformål. I dette arbeidet så ligger også en karlegging av potensielle selskaper som kunne hatt interesse av å etableres seg i dette området. Fosen Eiendom har i dette arbeidet jobbet nært med Ørland kommune, og har engasjert Fosen Innovasjon AS til å utføre det praktiske arbeidet.

➤ **Gavetildelingen 2017**

I 2017 besluttet Forstanderskapet i Ørland Sparebank å tildele følgende støtte til lag og foreninger i Ørland kommune på bakgrunn av søknader.

	NAVN	ØNSKE	FORSLAG
1	Ørland Flyklubb	200.000.-	50.000.-
2	Yrjar Heimbygdslag	63.973.-	20.000.-
3	Austrått Golfklubb	200.000.-	50.000.-
4	Ørland Pistolklubb	100.000.-	50.000.-
5	Storfosna Velforening	50.000.-	20.000.-
6	Ørland Sangforening	20.000.-	10.000.-
7	Ørland Barne og ungdomskorps	45.000.-	25.000.-
8	Brevika Velforening	20.000.-	10.000.-
9	Fosenklang	24.160.-	10.000.-
10	Storfosna Båtforening	50.000.-	20.000.-
11	Fosen Krigshistoriske saml	20.000.-	10.000.-
12	Ørland blues klubb	25.000.-	15.000.-
13	Fosen gang og vandrelag	20.000.-	10.000.-
14	Bjugn skigruppa	50.000.-	25.000.-
15	Ervika ungd. og idrettslag		10.000.-
16	Ørland Bjugn Jeger og Fisk	50.000.-	20.000.-
17	Bjugn Karateklubb	3.800.-	3.800.-
18	Innstrand 4H	60.000.-	30.000.-
19	Brekstad Seniordans	10.000.-	10.000.-
20	Hageselskapet (Brunskogsnegler)	19.000.-	9.000.-
21	Hagelaget (Vandring)	2.000.-	2.000.-
22	Ørland Gospelkor	20.000.-	10.000.-
23	Ørlendingen Skytterlag		10.000.-
24	Reformasjon	450.000.-	150.000.-
	Gavetildeling		579.800,-

Ørland Sparebank har i tillegg en rekke sponsoravtaler med lokale lag og personer innenfor idrett, sang, musikk og kultur. I tillegg støtter banken opp om mange enkeltarrangement.

➤ **Regnskapet**

Regnskapet for 2017 viser en svakere utvikling i innskudd og utlån sammenlignet med 2016. Banken har dog en grunnleggende god inntjening og god kostnadskontroll. Bankens kapitaldekning er 21,35 pst mot 20,73pst. i 2016, slik at soliditeten er på et meget godt nivå. Banken har en forvaltningskapital inkludert lån i Eika Boligkreditt på 3,87 milliarder kroner.

Styret anser 2017 som et år hvor bankens inntjening har vært tilfredsstillende, med et resultat på nivå med budsjettet. Resultatet skyldes god kostnadskontroll og en forventet utvikling av bankens rentenetto. Styret vurderer soliditeten i banken som meget tilfredsstillende, og forutsetningene for fortsatt drift er dermed absolutt tilstede.

➤ **Hovedtrekk i resultatregnskapet**

Bankens rentenetto viser 2,32 pst i 2017 mot 2,39 pst året før. Rentenettoen i kroner øker fra 71,0 mill. kroner til 72,9 mill. kroner.

Summen av andre inntekter inkl. kurs-gevinster/-tap viser 24,2 mill. kroner (0,77 pst), mot 22,1 mill. kroner (0,74 pst) året før. Banken har klart å opprettholde sine provisjonsinntekter fra banktjenester i 2017.

Driftskostnadene utgjør 51,8 mill. kroner (1,65 pst) mot 48,2 mill. kroner (1,62 pst) i 2016. I Bankens kostnader i forhold til inntektene ekskl. kursgev./tap utgjør 57,8 pst mot 56,8 pst året før. I forhold til budsjett er det kostnadene med pensjonsavtalen for banksjef gjeldene fra 2011 som utgjør avviket. Viser til note 9 for mer informasjon.

Resultat før tap er 45,3 mill. kroner (1,44 pst), mot 44,9 mill. kroner (1,51 pst) året før.

Tapsføringen viser netto tapskostnader på 5,1 mill. kroner (0,16 pst). Viser til note 10 for nærmere informasjon.

Resultatet før skatt i 2017 utgjør 40,1 mill. kroner. eller 1,28 pst, mot 42,6 mill. kroner eller 1,44 pst i 2016.

Etter beregnet skatt på 9,8 mill. kroner utgjør resultatet i 2017 30,3 mill. kroner (0,97 pst), mot 37,9 mill. kroner (1,09 pst) året før.

➤ Utviklingen de siste fem år

For å vise et sammendrag av bankens utvikling de siste fem år, har vi laget følgende tabell:

	2013		2014		2015		2016		2017	
	Beløp	%	Beløp	%	Beløp	%	Beløp	%	Beløp	%
Renteinntekter	122.798	4,93	125.629	4,68	115.930	4,13	107.979	3,64	109.383	3,49
Rentekostnader	60.822	2,44	62.705	2,34	49.238	1,75	36.944	1,24	36.495	1,16
Netto renteinntekter	61.976	2,49	62.924	2,34	66.692	2,37	71.035	2,39	72.888	2,32
Øvrige driftsinntekter	18.819	0,76	21.032	0,78	20.687	0,74	22.086	0,74	24.221	0,77
Driftskostnader	36.947	1,48	44.621	1,66	44.660	1,59	48.221	1,62	51.863	1,65
Resultat før tap	43.848	1,76	39.335	1,46	42.719	1,52	44.900	1,51	45.246	1,44
Gev/tapsavsetning	-6155	0,25	-5300	0,2	-5950	0,21	-4266	0,14	-5128	0,16
Gev/tap anleggsmidler	0	0,00	840	-0,03	1.280	-0,05	1.965	-0,07	15	0,00
Resultat før skatt	37.693	1,51	34.875	1,30	38.049	1,35	42.599	1,44	40.134	1,28
Skatt	11.024	0,44	9.952	0,37	10.199	0,36	10.228	0,34	9.849	0,31
Ovf. fond	26.669	1,07	24.923	0,93	27.850	0,99	32.370	1,09	30.285	0,97
Brutto utlån til kunder	2.190.054	7,79	2.266.052	3,47	2.310.526	1,96	2.576.381	11,51	2.632.566	2,18
Innskudd fra kunder	1.669.863	6,10	1.782.894	6,77	1.872.191	5,01	2.112.573	12,84	2.049.811	-2,97
Forv.kapital	2.557.717	6,24	2.711.156	6,00	2.785.750	2,75	3.095.782	11,11	3.156.853	1,97
Egenkapital	312.900	9,12	325.378	7,73	352.728	8,41	378.361	7,27	410.242	7,27
Kapitaldekning		19,87		19,65		21,37		20,73		21,35
Vektet balanse	1.521.313	59,48	1.613.315	59,51	1.588.119	57,01	1.744.740	56,36	1.821.729	57,71
Utlån EBK	479.408		562.152		564.572		616.370		719.947	
EK-rentabilitet etter skatt		8,9		7,8		7,8		8,5		7,68
Kostnadsprosent utgifter/inntekter		46,2		55,3		50,9		54,9		57,2
Antall årsverk	28		28		28		26		26	
Forv.kapital pr årsverk	91.347		96.827		99.491		119.069		121.417	

Utviklingen i 2017 er i korte trekk som budsjettet og viser en ventet utvikling. Bankens utlånsaktivitet var noe mindre enn planlagt. Inntjeningen i 2017 gjør at banken står rustet til å tåle en god vekst i årene som kommer.

➤ **Disponering av overskuddet**

Overskuddet etter skatt utgjør kr. 30 285 465 og er disponert slik:

Bankens grunnfond	kr. 29 485 465
Gavefond	kr. 800 000

➤ **Kapitaldekning**

Bankens kapitaldekning viser 21,35 pst ved årets utgang mot 20,73 pst året før.

Det er en utvikling på linje med budsjett og gjør banken meget solid. Banken har i dag kun ren kjernekapital.

➤ **Markedsområde**

Jfr. bankens kredittpolicy, kan banken yte kreditt til personkunder over hele landet.

Banken skal i hovedsak yte kreditt til næringskunder med virksomhet innenfor bankens primære geografiske virkeområde. Som primært geografisk virkeområde for næringskunder regnes alle kommunene på Fosen. Banken kan i tillegg yte kreditt til mindre foretak med lav risiko innenfor samme geografiske virkeområde, som for personmarked, forutsatt at banken har kompetanse innenfor virksomhetsområdet, og tilfredsstillende relasjoner til foretaket/foretakets eiere. Saker som gjelder innvilgelse av kreditt til slike kunder skal alltid styrebehandles ved første kredittgjennomgang.

I Eika Boligkreditt er det i 2017 netto lånt ut 104 mill. kroner. Veksten de siste 12 måneder inklusive Eika Boligkreditt er på 5,0 pst som er noe lavere enn kredittveksten i norske privathusholdninger på 6,5%. Bankens utlånsportefølje hos Eika Boligkreditt utgjør 719,9 mill. kroner mot 616,4 mill. kroner i 2016.

Andelen utlån til personlige låntakere er 80,2 pst, mens næringsliv og landbruk utgjør om lag 19,8 pst. Porteføljesammensetning gjør at kredittrisikoen er lav, da tapsrisikoen i boliglån er betydelig lavere enn for lån til næringsliv. Lån til næringslivet har en forholdsvis grei bransjefordeling, noe som er positivt for kredittrisikoen.

Bankens kjernevirksomhet har alltid vært prioritert, og etter hvert som internett og nettbank er blitt en viktig kommunikasjonskanal, har dette gitt muligheter i konkurransen om kunder

bosatt utenfor Ørland kommune. Om lag halvparten av bankens kunder er i dag bosatt utenfor Ørland kommune, fortrinnsvis i Trondheim kommune, men også i andre tettsteder i Norge.

Kantar sin årlige måling av kundeopplevelse viser at bankens kunder totalt sett er svært godt fornøyd med Ørland Sparebank. Kunder bosatt utenfor Ørland er minst like godt fornøyd med sin bank som kunder bosatt i Ørland kommune. Dette er kunder som svært sporadisk besøker banken, men betjener seg via nettbank og telefon. Dette viser betydningen av å utvikle og kunne bruke fremtidens teknologi.

➤ **Balanseutvikling og likviditet**

Innskuddsutviklingen fra kunder viser for 2017 en reduksjon på 63 mill. kroner eller -3,0 pst, og bankens samlede volum av kundeinnskudd er nå på i 2.050 mill. kroner.

Innskuddsdekningen målt mot utlån er 77,9 pst. Hvis vi tar med utlån via Eika Boligkreditt er den på 61,1%. Bankens innskuddsutvikling i 2017 lavere enn budsjettert og blir et prioritert fokusområde i 2018.

Tilgangen til funding i markedet har i 2017 vært stabilt tilstede, og spreadene har vist en positiv utvikling fra bankens ståsted.

Lån og innskudd fra andre kilder enn kundeinnskudd er til sammen 171 mill. kroner mot 132 mill. kroner året før.

Banken har 3 lån i kredittforeningen for sparebanker hvorav 70 mill. kroner forfaller 2018, 100 mill. kroner i 2019

Sertifikat- og obligasjonsgjelden er i året økt fra 434 mill. kroner til 491 mill. kroner. Når det gjelder sammensetningen og løpetid henvises det til note 19.

Banken har lav likviditetsrisiko da den øvrige lånefinansierte fundingen i stor grad er langsiktig. I tillegg har banken en sunn og god drift med lav risikoeksponering, som sikrer tilfredsstillende tillit i kapitalmarkedene.

➤ **Mislighold, tap og tapsavsetning**

Vi definerer lån som har stått uordnet i mer enn 90 dager, kreditter og andre konti som har stått overtrukket i mer 90 dager, som misligholdt. Her henviser vi til note 2, og denne viser mislighold på til sammen 7,6 mill. kroner eller 0,3 pst av totale utlån. Etter individuelle nedskrivninger på disse engasjement, utgjør netto mislighold til sammen 7,1 mill. kroner eller 0,27 pst av totale utlån.

Tapsutsatte ikke misligholdte engasjement utgjør 72,7 mill. kroner, eller 2,8 pst av totale utlån. Etter individuelle nedskrivninger på 11,9 mill. kroner har banken netto tapsutsatte engasjement på 60,8 mill. kroner eller 2,31 pst av totale utlån.

I regnskapet viser tapsføringene i år 5,1 mill. kroner.

I forbindelse med innvilgelse av lån og kreditter, blir alle kunder risikoklassifisert. Dette har gjort at vi har et godt grunnlag for å vurdere bankens risikoprofil på kredittområdet.

Styrets vurdering er at de individuelle og gruppevise nedskrivningene på utlån er tilfredsstillende i forhold til den tapsrisiko som er avdekket, eller kan oppstå på utlån og garantier, sett i forhold til de interne retningslinjene og effekten av tapshendelser som må anses relevant.

➤ **Risiko og internkontroll**

Største risikoområder for Ørland Sparebank er kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og konsentrasjonsrisiko. Risikonivået innenfor disse områdene er tilfredsstillende.

Risikoområder av særlig betydning er:

- Kredittrisiko
- Renterisiko
- Likviditetsrisiko
- Kursrisiko
- Valutarisiko
- Konsentrasjonsrisiko

- Operasjonell risiko
- Intern kontroll

Kredittrisiko er historisk sett den største risikoen i bankdrift og kan deles i to områder: manglende betjeningsevne hos låntaker, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen er primært knyttet til utlåns- og garantiporteføljen og delvis til verdipapirbeholdningen.

For å avdekke kredittrisikoen på utlån og garantier, gjennomgås årlig de største engasjement både innenfor næringsliv, landbruk og lønnstakergruppen, i tråd med bankens kredittpolicy. Her vurderes inntjening, betalingsevne, mislighold, endringsavtaler og refinansieringer. Mislighold rapporteres månedlig.

Rapport over store engasjement, som utgjør over 10 pst av bankens egenkapital, blir rapportert til styret ved hvert kvartal. Ved utgangen av året er tre engasjement over 10 pst av bankens netto ansvarlig kapital. Alle bankens næringslivs- og privatkunder blir risikoklassifisert. I tillegg er etablert løpende oppfølging av de største næringslivsengasjement, både med regnskapsrapportering og likviditetskontroll. Bankens samlede kredittrisiko anses som lav.

Renterisiko er primært forbundet med endringer i rentenivået uten at banken kan foreta tilsvarende eller like store endringer på begge sider i balansen. I tillegg er bankens beholdninger av obligasjoner forbundet med renterisiko ved renteendringer.

Banken har lav risiko i balansen da de aller fleste innskudds- og låneavtaler har flytende rente som betyr at renten på disse kan endres med seks uker til to måneders varsel. Noen kunder har valgt å gå over til fastrente på utlån. Disse utgjør i 2017 ca. 33 mill. kroner eller 1,2 pst av bankens totale utlån, mot 32 mill. kroner eller 1,2 pst året før. Av dette er 12 mill. kroner bundet i tre til fem år. Banken har 114 mill. kroner i fastrenteinnskudd fra kunde, hvor resterende løpetid er mellom tre til tolv måneder.

Alle bankens lån fra kredittinstitusjoner og bankens obligasjonslån har avtaler mot tre mndr. flytende NIBOR.

Bankens obligasjonsbeholdning på omlag 223 mill. kroner er avtalt med tre mndr. NIBOR, hvor renterisikoen er lav. I forhold til anskaffelseskost er det foretatt en nedskrivning på 0,2 mill. kroner som er i samsvar med markedsverdier pr. 31. desember 2017.

Styre vurderer bankens renterisiko som lav.

Likviditetsrisiko er den risiko banken utsettes for når den ikke kan gjøre opp sine forpliktelser ved forfall. Graden av likviditetsrisiko styres i en viss utstrekning av bankens soliditet og drift.

Det er derfor liten endring i behovet for eksterne fundingkilder. Bruken av Eika Boligkreditt reduserer bankens behov for ekstern funding.

Under pkt. BALANSEUTVIKLING OG LIKVIDITET på side 18 har vi kommentert bankens fundingsituasjon nærmere.

Til styret rapporteres hver måned likviditets- og fundingsituasjonen ut i fra de måltall styret har satt i bankens likviditetsstrategi.

Styret mener banken har en tilfredsstillende likviditetssituasjon og at likviditetsrisikoen er begrenset.

Kursrisiko er forbundet med kurssvingninger på verdipapirporteføljen. Banken har en verdipapirportefølje, hvor obligasjoner er den klart største med 223 mill. kroner, som utgjør kun 7,1 pst av forvaltningskapitalen. Banken har avtale med Eika Kapitalforvaltning om forvaltning av deler av porteføljen. Porteføljen er fordelt mellom kredittforetak, industri, kraft og sparebankobligasjoner med flytende rente. Kursrisikoen i obligasjonsporteføljen ansees størst ansvarlig lån/fondsobligasjoner på ca. 7 mill. kroner. Totalt sett ansees kursrisikoen som lav.

Banken eier aksjer for omlag 56 mill. kroner og rentefond for omlag 79 mill. kroner, der 82 mill. kroner er klassifisert som omløpsmidler, og verdsettelse er foretatt etter verdivurdering pr. 31. desember 2017. Resterende er aksjer klassifisert som anleggsmidler. Disse er i liten grad berørt av kursrisiko, og bankens kursrisiko i aksjeporteføljen er derfor lav.

Valutarisiko er risiko som følge av svingninger i valutakursene på fordringer og gjeld. Banken har ikke beholdning av utenlandske sedler i balansen. Valutarisikoen er mot aksjene i SDC og betalingen av tjenesten fra SDC. Valutarisikoen er derfor svært lav.

Konsentrasjonsrisiko er en viktig del av den samlede risikoen i bank. Historien har vist at problemer for enkeltbanker og banksektoren samlet ofte bunner i konsentrasjoner på aktivasisden.

Styret mener banken fortsatt har risiko forbundet med regional konsentrasjon som følge av begrenset geografisk spredning på deler av sin kredittportefølje. Risikoreducerende tiltak er lagt inn i bankens strategier blant annet ved at man over tid har oppnådd tilnærmet 50% av bankens utlån til PM utenfor Ørland kommune blant annet til Trondheim og andre større sentra i Norge.

Operasjonell risiko er risiko banken blir utsatt for i den ordinære drift.

For å redusere den operasjonelle risiko har banken innført et overvåkings- virksomhetsstyringsprogram som omfatter de fleste av bankens viktigste risiko- og forretningsområder. Styret får månedlig eller kvartalsvise rapporter for å følge med og overvåke utviklingen. Det er satt spesiell fokus på kredittrisiko, likviditetsrisiko, plasseringsrisiko og verdipapirrisiko. Banken har også igangsatt et arbeid som involverer alle medarbeidere hvor målet er å videreutvikle organisasjonens samlede evne til å håndtere etiske dilemma.

➤ **Organisasjon**

Banken hadde ved årsskifte 26 faste funksjonærer, som til sammen utgjør 25,5 årsverk, samt en renholdsmedarbeider på heltid og innleid vaktmestertjeneste.

➤ **Arbeidsmiljø**

Arbeidsmiljøet ansees som godt, men det er stadig fokus på forbedring. Samarbeidet med de tillitsvalgte har også i 2017 vært meget godt og konstruktivt.

Det har i 2017, som tidligere år vært noen langtidssykemeldinger. Banken har hatt fokus på disse for å se om de underliggende årsaker som kan relateres til interne forhold i banken. Som tidligere år så har banken hatt et meget godt og konstruktivt samarbeid med NAV og BHT. Når det gjelder sykefraværet uten langtidssykemeldte, er dette for 2017 på 3,3 pst. Medregnet langtidssykemeldte havner dette på 6,5pst.

Det er ikke registrert skade på personell eller materielt utstyr i 2017. Banken har fokus på å fremstå som en miljøbevisst organisasjon, og har ikke registret avvik på dette området i 2017.

➤ **Fremtidsvurderinger**

Konkurransen i bankmarkedet nasjonalt og regionalt har i 2017, som i 2016, vært økende. Dette i tillegg til at den digitale utviklingen er stor, gjør at vi som enkeltstående lokalbank og bank i Eika Alliansen hele tiden må gjøre vårt ytterste for å holde tritt med trender og utviklingen på generell basis. Konklusjonen for 2017 er at vi har hatt en utvikling relatert til kostnader og samhandling som har vært utfordrende.

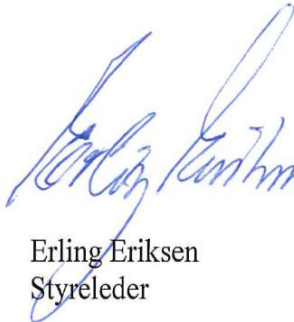
På bakgrunn av bekymringene relatert til kostnadsutvikling, kostnadsfordeling, valg av IT-strategi, samhandling og styringsform i Eika, har Ørland Sparebank den 9. januar 2018 sammen med 10 andre banker sagt opp avtalene med Eika Gruppen og datterselskapene. Avtalene opphører når de respektive oppsigelsesfrister utløper, de fleste med tre kalenderårs frist. De 11 berørte bankene er: Askim og Spydeberg, Aasen, Drangedal, Klæbu, Harstad, Lofoten, Selbu, Sparebanken DIN, Stadsbygd, Tolga-Os og Ørland. Vi har ikke sagt opp avtalen med EBK og vi er fremdeles eier i Eika Gruppen AS. Målet med denne oppsigelsen er ønske om å få til en retningsendring i Eika Alliansen og i dette ligger det et ønske om å forbli en del av Eika Alliansen, men under den forutsetning av at man får aksept for den retningsendringen man i Ørland Sparebank mener er nødvendig for å kunne fortsette å være en attraktiv og solid lokalbank.

Kundetilfredshetsundersøkelsen for Ørland Sparebank var også i 2017 meget god. Det gjelder både for kunder bosatt i Ørland kommune og for kunder bosatt andre steder i Norge. Dagens strategi skal videreføres og Ørland Sparebank skal fortsatt være konkurransedyktig i kraft av god kundeomsorg, som inkluderer god rådgivning, god service og produkter til konkurransedyktige priser.

Det er viktig for Ørland Sparebank å ha en sunn økonomisk utvikling i årene som kommer, slik at vi kan takle den veksten som er i markedet og være den fortrukne banken for våre nåværende og fremtidige kunder.

Styret vil til slutt rette en spesiell takk til kunder, ansatte, tillitsvalgte og alle andre som har bidratt til at 2017 ble et nytt godt år for Ørland Sparebank.

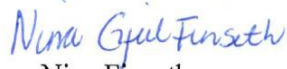
Brekstad, 28 februar 2018

Erling Eriksen
Styreleder

Skjalg Ledang
Varamedlem

Siw Høen
Styremedlem

Arne Hernes
Styremedlem

Nina Finseth
Styremedlem/
Ansatte representant

Pål Talmo
Banksjef

Resultatregnskap

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2017	2016
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		521	440
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		105.434	102.978
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		3.428	4.561
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		109.383	107.979
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		3.008	2.861
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		23.820	24.424
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		8.263	8.252
Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	1.404	1.407
Sum rentekostnader og lignende kostnader		36.495	36.944
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		72.888	71.035
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		5.476	5.339
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		5.476	5.339
Garantiprovisjoner		1.229	1.205
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		20.273	19.054
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	21.503	20.259
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.675	3.525
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	3.675	3.525
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		344	318
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		284	(602)
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		289	297
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	917	13
Netto andre driftsinntekter		24.221	22.086
Sum driftsinntekter		97.109	93.121

<i>RESULTATREGNSKAP</i>	NOTE	2017	2016
Lønn		17.603	18.133
Pensjoner	9	6.727	2.061
Sosiale kostnader		4.393	3.219
Administrasjonskostnader		10.164	10.378
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	38.888	33.791
Ordinære avskrivninger		3.404	4.453
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	3.404	4.453
Driftskostnader faste eiendommer		730	1.020
Andre driftskostnader		8.841	8.957
Sum andre driftskostnader	13	9.571	9.977
Sum driftskostnader		51.863	48.222
Tap på utlån		5.128	4.266
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	5.128	4.266
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		-	(90)
Gevinst/tap		15	2.055
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		15	1.965
Resultat av ordinær drift før skatt		40.134	42.598
Skatt på ordinært resultat	14	9.849	10.228
Resultat for regnskapsåret		30.285	32.370
Overført fra gavefond		-	(5.500)
Til disposisjon		30.285	37.870
Overført til/fra sparebankens fond		29.485	31.370
Overført til/fra gavefond		800	6.500
Sum overføringer og disponeringer	20	30.285	37.870

Balanse

Tall i tusen kroner	Noter	2017	2016
Konter og fordringer på sentralbanker	15	64.179	63.777
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		42.462	57.717
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		9.514	3.900
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		51.976	61.617
Kasse-/drifts- og brukskreditter		277.675	301.299
Byggelån		90.602	106.531
Nedbetalingslån		2.264.289	2.168.552
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	2.632.566	2.576.381
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(12.367)	(15.986)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(14.820)	(14.990)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		2.605.379	2.545.406
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		52.003	48.001
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		171.731	181.747
Sum sertifikater og obligasjoner	6	223.733	229.748
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		132.070	117.526
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	132.070	117.526
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		-	40
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	16	-	40
Eierinteresser i andre konsernselskaper		3.407	3.407
Sum eierinteresser i konsernselskaper	16	3.407	3.407
Utsatt skattefordel	14	3.186	3.423
Sum immaterielle eiendeler		3.186	3.423
Maskiner, inventar og transportmidler		2.063	2.502
Bygninger og andre faste eiendommer		60.872	62.872
Sum varige driftsmidler	12	62.935	65.374
Andre eiendeler		2.726	145
Sum andre eiendeler		2.726	145
Opptjente ikke mottatte inntekter		6.407	4.424
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		855	895
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		855	895
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		7.262	5.320
SUM EIENDELER		3.156.853	3.095.782

Gjeld og Egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2017	2016
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		933	1.902
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		170.000	130.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	170.933	131.902
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.545.508	1.607.415
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		504.303	505.128
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	2.049.811	2.112.543
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		-	50.000
Obligasjonsgjeld		530.000	405.000
Egne ikke-amortiserte obligasjoner		(39.000)	(21.000)
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18	491.000	434.000
Annen gjeld		19.101	22.400
Sum annen gjeld	19	19.101	22.400
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		5.524	7.617
Pensjonsforpliktelser	9	10.241	8.958
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		10.241	8.958
SUM GJELD		2.746.611	2.717.421
Sparebankens fond		401.517	369.885
Gavefond		8.726	8.476
Sum opptjent egenkapital	20	410.242	378.361
SUM EGENKAPITAL		410.242	378.361
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3.156.853	3.095.782
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	21	46.775	54.342
Garantier til Eika Boligkreditt	21	7.215	10.950

Brekstad 28.februar 2018

Erling Eriksen
Styreleder

Skjalg Ledang
varamedlem

Siw Anita Høen
Styremedlem

Arne Hernes
Styremedlem

Nina Gjul Finseth
Styremedlem
Ansattevalgt

Pål Talmo
Banksjef

Kontantstrømanalyse

KONTANTSTRØMSANALYSE

<i>Tall i tusen kroner</i>	2017	2016
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(65.100)	(269.009)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	105.434	102.978
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	(62.732)	240.352
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(25.224)	(25.831)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	(6.582)	3.362
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	(2.487)	(2.421)
Endringer i fond, sertifikat og obligasjoner	(8.529)	(11.714)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	3.428	4.561
Netto provisjonsinnbetalinger	17.828	16.734
Endring i andre tidsavgrensingsposter	(5.772)	8.876
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	917	13
Utbetalinger til drift	(48.459)	(43.768)
Betalt skatt	(10.327)	(10.228)
Utbetalte gaver	(550)	(5.500)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-108.156	8.406
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(965)	(523)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	2.050
Netto kjøp/salg av langsiktige verdipapirer	40	(375)
Gevinst/(tap) ved salg av anleggsaksjer	15	1.964
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	5.476	5.339
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	4.566	8.455
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	57.000	34.000
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(8.263)	(8.252)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	40.000	-
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	88.737	25.748
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-14.853	42.609
Likviditetsbeholdning 1.1	121.494	78.885
Likviditetsbeholdning 31.12	106.641	121.494
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Sentralbanken	64.179	63.777
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	42.462	57.717
Likviditetsbeholdning	106.641	121.494

Generelle regnskaps- og vurderingsprinsipper

Ørland Sparebanks årsregnskap for 2017 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankes resultat og stilling. Under enkelt noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskapet og balanse. Alle beløp i resultatregnskapet, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Konsolidering

Sparebanken sitter med 1 heleid datterselskap Fosen eiendom AS. Selskapets økonomiske størrelse er ikke vesentlige i forhold til bankens regnskap og det blir derfor ikke utarbeidet et konsernregnskap.

Virkelig verdi

Prinsipper for beregning av virkelig verdi for obligasjoner og aksjer som er omløpsmidler, er virkelig verdi fastsatt ut fra markedsverdier (børskurser). For anleggsaksjer samt øvrige driftsmidler, herunder bankbygg som brukes i den løpende bankdrift, er virkelig verdi fastsatt ut fra bruksverdi i bankvirksomheten med den usikkerhet det hefter i disse vurderinger.

Inntekt – og kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i resultat-regnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Gebyrer som er en direkte betaling for utførte tjenester, tas til inntekt når de betales.

Gebyrer og provisjoner som belastes kunden ved låneopptak tas til inntekt i sin helhet i inntektsåret, da de ikke antas å overstige direkte interne administrative utgifter som påløper ved opprettelse av låneengasjementet.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte, ikke betalte kostnader, periodiseres og føres som gjeld i balansen

Opptjente, ikke betalte inntekter tas til inntekt og føres som fordring i balansen.

Utbytte av aksjer og grunnfondsbevis tas til inntekt det året det mottas.

Utlån – beskrivelser og definisjoner

Engasjement

Engasjement defineres som garantier og

utlån/kredittrammer innbefattet opptjente, men ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Tapsutsatte engasjement

Tapsutsatte engasjement er engasjement som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en sannsynlighet for at tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt.

Misligholdte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er dekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Konstaterte tap

Ta anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken.

Individuelle nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger er avsetning til dekning av påregnelige tap på engasjement som er identifisert som tapsutsatte på balansedagen. I balansen blir individuelle nedskrivninger på utlån bokført som reduksjon av brutto utlån.

Gruppenedskrivninger

Gruppenedskrivninger er avsetning til dekning av tap som må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter reglene om individuelle nedskrivninger.

Bankens nedskrivning av grupper av kunder er foretatt med utgangspunkt i bankens risikoklassifisering.

Gruppenedskrivninger er vurdert ut fra forhold som antas å foreligge på balansedagen. I balansen blir gruppenedskrivninger bokført som reduksjon av brutto utlån.

Utlån – verdsettelse

Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til pålydende med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån. Misligholdte og tapsutsatte lån blir vurdert i henhold til lover og Finanstilsynets forskrifter. Alle våre engasjement er klassifisert fra A til E etter kundens inntjening, gjeldsgrad, og vurdering av sikkerhetene som foreligger på engasjementet. Engasjementsvurdering foretas hvert kvartal.

I resultatregnskapet består tap på utlån og garantier av konstaterte tap, endringer i individuelle og gruppevise nedskrivninger med fradrag for inngåtte på tidligere avskrevne fordringer. Tapene vurderes og føres etter Finanstilsynets forskrifter og god regnskapsskikk. Renter, provisjoner og gebyrer på misligholdte engasjement inntektsføres ihht. utlånsforskriften.

Aksjer, andeler, egenkapitalbevis

Kortsiktige investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis er vurdert til laveste av samlet anskaffelseskostnad og markedsverdi, mens langsiktige er vurdert til anskaffelseskost. Se note 6

Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning

Bankens beholdning av obligasjoner er ført som handelsportefølje og anleggsobligasjoner. Obligasjonene er vurdert til laveste verdi av beholdningens anskaffelseskost og virkelig verdi.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er avtaler som inngås med finansinstitusjoner om fastsettelse av fremtidige rentevilkår og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder.

Dette gjøres for å eliminere renterisiko og sikre balanseposter. Banken har pr. 31.12.2017 ingen finansielle derivater.

Valuta

Banken har ingen valutaeksponering i fundig, og utenlandsk valuta er vurdert etter midtkurs og omfatter reisevaluta.

Driftsmidler

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler er i regnskapet oppført til anskaffelseskost etter fradrag for ordinære akkumulerte avskrivninger. Ordinære avskrivninger er basert på kostpris og avskrivningene er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid. Årets avskrivninger belastes årets driftskostnader.

Er den virkelige verdi av et driftsmiddel vesentlig lavere enn den bokførte verdi, og verdinedgangen ikke kan forventes å være av forbigående karakter, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Se note 12.

Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Bankbygg/fast eiendom	2 – 4 %
Inventar og innredning	10 – 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Obligasjonslån er bokført til nominelt beløp med fradrag av underkurs. Underkurs periodiseres over lånets løpetid. Gjeld oppreguleres ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Pensjoner

Banken har i 2017 bokført den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen etter IAS 19

Estimatavviket er korrigert for utsatt skatt og ført direkte mot Sparebankens fond. Det betyr at det nå er den reelle forpliktelsen som til en hver tid vises i balansen. I henhold til denne standarden beregnes pensjonsforpliktelsene til nåverdi av de fremtidige pensjonsytelser som er opptjente på balansedagen. Beregningen er basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidige reguleringer av lønn, pensjon og ytelsen fra folketrygden etc. Den påløpne forpliktelsen er aktuarberegnet. Pensjonsforpliktelsene er oppført i balansen. Overfinansiering av pensjonsforpliktelsen føres som eiendel i balansen og underdekning føres som gjeld. Banken gikk i 2006 gått over til innskuddbasert tjenestepensjon for nyansatte samt frivillig overgang for de andre ansatte.

Banksjef har en avtale om at banken skal utbetale en årlig førtidspensjon fra fylte 62 til fylte 67år. Se egen note nr. 9

Skatter

Skatter kostnadsføres når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skatt er beregnet med 25 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført

Note 1 – Risikostyring

Ørland Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko (herunder markedsrisiko) og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapkilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2017 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relevante risikoen er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risikoen banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2017 som ikke er opplyst i regnskapet.

Note 2 – Kredittrisiko

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2017

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	2.110.122	128.997	819	3.967	2.235.971
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	68.818	11.859	556		81.232
Industriproduksjon	48.254	5.592	3.952		57.798
Bygg og anlegg	141.759	54.500	36.397	5.000	227.656
Varehandel, hotell/restaurant	21.798	4.037	952	3.400	23.387
Transport, lagring	39.177	1.643	2.212		43.031
Finans, eiendom, tjenester	175.804	15.550	1.744		193.099
Sosial og privat tjenesteyting	26.834	2.432	142		29.409
Offentlig forvaltning	-	50	-		50
Sum	2.632.566	224.660	46.775	12.367	2.891.634

2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	2.062.503	141.324	653	3.936	2.200.544
Utlandet					-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	52.190	11.120	606		63.916
Industriproduksjon	59.081	12.009	2.140		73.230
Bygg og anlegg	141.574	30.504	46.666	3.000	215.743
Varehandel, hotell/restaurant	28.048	5.890	1.185	8.000	27.123
Transport, lagring	36.507	2.240	2.665		41.412
Finans, eiendom, tjenester	167.428	8.275	285	750	175.238
Sosial og privat tjenesteyting	28.866	2.660	142	300	31.368
Offentlig forvaltning	184	0			184
Sum	2.576.381	214.022	54.342	15.986	2.828.759

Maksimal kreditteksponering

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. I forbindelse med vurderingen av kvalitet samt migrasjon i bankens utlånsportefølje er det pr. 31.12.17 benyttet et risikoklassifiseringssystem basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Antall klasser bidrar til at endringer (migrasjon) på kundenivå vil være synlig på et tidligst mulig tidspunkt. Dette vil også bidra til et bedre totalbilde av utviklingen av kvaliteten i bankens utlån. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en

sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundedferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditthåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoen mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, risikoklassifisert portefølje både for privat- og bedriftskundemarked sammen med antatt sannsynlighet for mislighold og tap og en prosentvis avsetning til gruppenedskrivning.

Risikoklassifisering

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på 2.633 millioner er hele 80,2 % utlånt til personkunder. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne og sikkerhet med hovedvekt på sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av innvilgede lån og restanse- og overtrekkslister. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån. Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.

Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1–3 representerer liten risiko og hvor 8–10 er lån med høy risiko. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrateringer.

Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler

Bankens konstaterte for tap 2017 utgjorde 0,20 % av utlånsporteføljen per. 31.12.2017. For 2016 var tilsvarende tall 0,21 % av utlånsporteføljen per. 31.12.2016

RISIKOKLASSIFISERING

**Personmarkedet
2017**

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	1.659.337	122.901	503	
Middels risiko, klasse 4–7	300.834	3.887	316	
Høy risiko, klasse 8–10	137.724	2.208		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	12.013	-		3.967
Ikke klassifisert	214	1		
Totalt	2.110.121	128.997	819	3.967

2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	1.681.800	137.077	620	
Middels risiko, klasse 4–7	298.137	3.986	33	
Høy risiko, klasse 8–10	77.149	261		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	5.393			3.936
Ikke klassifisert	24			
Totalt	2.062.503	141.324	653	3.936

**Bedriftsmarkedet
2017**

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	92.599	20.846	1.977	
Middels risiko, klasse 4–7	263.403	62.685	23.614	
Høy risiko, klasse 8–10	117.929	6.177	5.507	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	48.512	5.954	14.857	8.400
Ikke klassifisert	1			
Totalt	522.445	95.663	45.956	8.400

2016

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	73.807	11.170	16.250	
Middels risiko, klasse 4–7	286.080	47.116	5.814	
Høy risiko, klasse 8–10	90.782	5.251	13.490	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	63.209	9.161	18.135	12.050
Ikke klassifisert				
Totalt	513.878	72.698	53.689	12.050

Spesifikasjon av utlånsporteføljen, mislighold og tap på utlån

UTLÅN

	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	68.818	2,6 %	52.190	2,1 %
Industriproduksjon	48.254	1,9 %	59.081	2,3 %
Bygg og anlegg	141.759	5,4 %	141.574	5,6 %
Varehandel, hotell/restaurant	21.798	0,8 %	28.048	1,1 %
Transport, lagring	39.177	1,5 %	36.507	1,4 %
Finans, eiendom, tjenester	175.804	6,7 %	167.428	6,6 %
Sosial og privat tjenesteyting	26.834	1,0 %	28.866	1,1 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	184	0,0 %
Sum næring	522.444	20,1 %	513.878	20,2 %
Personkunder	2.110.122	81,0 %	2.062.503	81,0 %
Brutto utlån	2.632.566		2.576.381	
Individuelle nedskrivninger	-12.367	-0,5 %	-15.986	-0,6 %
Gruppenedskrivninger	-14.820	-0,6 %	-14.990	-0,6 %
Netto utlån til kunder	2.605.378	100,0 %	2.545.406	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	719.947		616.370	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	3.325.325		3.161.776	

Utlån fordelt geografisk	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Nord-Norge	25.984	1,0 %	28.291	1,1 %
Trøndelag	2.340.892	88,9 %	2.298.811	89,2 %
Oslo	76.383	2,9 %	70.060	2,7 %
Resten av landet	189.307	7,2 %	179.219	7,0 %
Brutto utlån	2.632.566	100,0 %	2.576.381	100,0 %

MISLIGHOLD					
Misligholdte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Misligholdte lån i alt	7.565	435	9.551	20.031	21.180
Individuelle nedskrivninger	-500	-	-5.214	-9.661	-13.564
Netto misligholdte lån i alt	7.065	435	4.337	10.370	7.616

Fordeling av misligholdte lån	2017	2016	2015
Personmarked	7.548	188	9.214

Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske			
Industriproduksjon			337
Bygg og anlegg			
Varehandel, hotell/restaurant			
Transport, lagring		247	
Finans, eiendom, tjenester			
Sosial og privat tjenesteyting	17		
Offentlig forvaltning			
Misligholdte lån i alt	7.565	435	9.551

Tapsutsatte lån	2017	2016	2015	2014	2013
Øvrige tapsutsatte lån i alt	72.674	84.086	73.112	3.032	6.958
Individuelle nedskrivninger	-11.867	-15.987	-10.042	-2.125	-2.559
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	60.806	68.099	63.070	907	4.399

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2017	2016	2015
Personmarked	4.141	4.666	3.848

Næringssektor fordelt:			
Bygg og anlegg	64.083	62.187	65.714
Varehandel, hotell/restaurant	4.450	13.001	3.550
Sosial og privat tjenesteyting		4.232	
Tapsutsatte lån i alt	72.674	84.086	73.112

Individuelle nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger på utlån	2017	2016
Individuelle nedskrivninger 01.01.	15.986	15.256
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-8.396	-4.264
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2.500	4.247
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	3.476	3.773
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-1.198	-3.026
Individuelle nedskrivninger 31.12.	12.367	15.986

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2017	2016
Personmarked	3.967	3.936
Næringssektor fordelt:		
Bygg og anlegg	5.000	3.000
Varehandel, hotell/restaurant	3.400	8.000
Finans, eiendom, tjenester		750
Sosial og privat tjenesteyting		300
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	12.367	15.986

Gruppevise nedskrivninger

Nedskrivninger på grupper av utlån	2017	2016
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	14.990	14.607
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-170	383
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	14.820	14.990

Tapskostnader utlån/garantier	2017	2016
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-3.618	730
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	-170	383
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	8.397	4.264
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	969	512
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-450	-1.623
Periodens tapskostnader	5.128	4.266

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	2017
Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	863

Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser	2017
Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser	-

Note 3 – Kapitaldekning

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital minst skal utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning er 12,0 % og til kapitaldekning 15,5 %. Finansdepartementet besluttet å øke den motsykliske bufferen med 0,5 % til 2,0 % med effekt fra 31.12.2017.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

- Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0%.
- Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10%.

- Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20% eller 50% avhengig av offentlig rating.
- Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantsikkerhet eiendom med 35% risikovekt og 100% konverteringsfaktor.
- Eiendelsposter med risikovekt 35% er lån med pantsikkerhet i bolig innenfor 80% av forsvarlig verdigrunnlag.
- Øvrige eiendeler utover kontanter, (0% risikovekt) har risikovekt på 100%.

Kapitaldekningen er rapportert iht. Basel III/CRD IV.

Kapitaldekning

	2017	2016
Sparebankens fond	401.517	369.885
Gavefond	8.726	8.476
Sum egenkapital	410.242	378.361
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-21.344	-16.726
Sum ren kjernekapital	388.898	361.635
Sum kjernekapital	388.898	361.635
Netto ansvarlig kapital	388.898	361.635
	2017	2016
Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater		
Lokal regional myndighet	8.416	9.628
Institusjoner	12.443	22.903
Foretak	289.380	276.706
Pantsikkerhet eiendom	1.011.206	987.707
Forfalte engasjementer	7.632	652
Høyrisiko-engasjement	160	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	11.770	11.027
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	8.492	2.006
Andeler i verdipapirfond	67.873	58.594
Egenkapitalposisjoner	51.605	48.543
Øvrige engasjementer	179.246	161.691
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.648.223	1.579.456
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	173.506	165.285
Sum beregningsgrunnlag	1.821.729	1.744.740
Kapitaldekning i %	21,35 %	20,73 %
Kjernekapitaldekning	21,35 %	20,73 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,35 %	20,73 %

Note 4 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko / restløpetid

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at banken ikke er i stand til å kunne innfri forpliktelser ved forfall, refinansiere gjelden sin etter hvert som den forfaller eller ikke ha evne til å finansiere en økning i eiendelsmassen.

Likviditetsrisiko oppstår som en følge av ulik restløpetid på fordringer og gjeld. Banken søker bevisst å redusere risikoen ved å legge vekt på mer langsiktig finansiering dersom dette er forbundet med en akseptabel kostnad i forhold til kortsiktig finansiering. Videre er

utviklingen i innskuddsdekning sentral for bankens avhengighet av pengemarkedet. Innskuddsdekningen ved utgangen av året var 78% mot 82% i 2016. Likviditetskravene følges opp løpende gjennom året. Tabellen under viser restløpetidene på balansen per 31.12.2017. Banken har trekkrettigheter på 110 millioner kr. i DNB pr 31.12.2017.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 106,5 %per. 31.12.2017, mens likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 112,7 %. Banken hadde en LCR på 109 og NSFR på 118 per. 31.12.2017

Likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./forbr.sentralbanker	-	-	-	-	-	64.179	64.179
Utl./forbr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	51.976	51.976
Utlån til kunder	364.513	25.705	80.453	468.271	1.693.624	-27.187	2.605.379
Obligasjoner/sertifik.	-	12.931	21.082	187.705	2.015	-	223.733
Aksjer	-	-	-	-	-	135.477	135.477
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	76.109	76.109
Sum eiendeler	364.513	38.636	101.535	655.976	1.695.639	300.554	3.156.853

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	30.000	140.000	-	933	170.933
Innskudd fra kunder	58.757	115.765	111.896	-	-	1.763.393	2.049.811
Obligasjonsgjeld	-	-	141.000	350.000	-	-	491.000
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	-	-	-
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	34.866	34.866
Egenkapital	-	-	-	-	-	410.242	410.242
Sum gjeld og egenkapital	58.757	115.765	282.896	490.000	-	2.209.435	3.156.853

Note 5 – Renterisiko

Renterisiko / gjenstående tid til avtalt / sannsynlig renteendring

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom eiendeler og gjeld / egenkapital. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret. Banken skal ha en lav risiko og risikoen har gjennom hele året vært innenfor de rammer styret har vedtatt. Tabellen under viser gjenstående tid til renteregulering for bankens balanse per 31.12.2017

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	64.179	64.179
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	51.976	51.976
Utlån til kunder	2.667	1.704	5.596	22.368	710	2.572.334	2.605.379
Obligasjoner/sertifik.	11.045	212.689	-	-	-	-	223.733
Aksjer	-	-	-	-	-	135.477	135.477
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	76.109	76.109
Sum eiendeler	13.712	214.393	5.596	22.368	710	2.900.075	3.156.853

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.	100.000	70.000	-	-	-	933	170.933
Innskudd fra kunder	58.757	111.308	114.446	-	-	1.765.300	2.049.811
Obligasjonsgjeld	136.000	355.000	-	-	-	-	491.000
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	-	-	-
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	34.866	34.866
Egenkapital	-	-	-	-	-	410.242	410.242
Sum gjeld og egenkapital	294.757	536.308	114.446	-	-	2.211.342	3.156.853

Note 6 – Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedsbaserte variabler som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Bankens markedsrisiko oppstår hovedsakelig fra bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter og rentepapirer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som funding og rentesikring.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer og obligasjoner.

Rammene blir årlig gjennomgått og vedtatt av styret. Administrasjonen rapporterer periodisk til styret bankens posisjoner i forhold til rammene. Banken har en forvaltningsavtale med Eika Kapitalforvaltning, som ivaretar forvaltning av bankens obligasjonsportefølje.

Banken har god mulighet til å styre og kontrollere bankens markedsrisiko på bakgrunn av rapporter fra forvalter og egne vurderinger

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Utsteds av det offentlige				
Stater og statsgaranterte				
Ikke børsnoterte	10.000	10.003	10.003	10.033
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	29.000	29.068	29.068	29.090
Ikke børsnoterte	13.000	12.931	12.931	13.004
Sum utstedt av det offentlige	52.000	52.002	52.002	52.127
Utstedt av andre				
Egenkapitalinstrumenter				
Ikke børsnoterte	5.000	5.003	5.003	5.018
Institusjoner				
Ikke børsnoterte	49.000	49.254	49.134	49.148
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	103.000	103.593	103.556	103.896
Ikke børsnoterte	14.000	14.039	14.038	14.041
Sum utstedt av andre	171.000	171.889	171.731	172.103
Sum sertifikater og obligasjoner	223.000	223.891	223.733	224.230

Den gjennomsnittlige effektive renten på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,54 % og fremkommer av avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Børsnotert						
		RomReal Inv EUR	66.800	1.379	107	107
Sum børsnotert			66.800	1.379	107	107
Sum omløpsaksjer			66.800	1.379	107	107
Anlegg						
			Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Børsnotert						
		Visa Inc. C	343	154	154	225
		Visa Inc. A.	147	66	66	96
Sum børsnoterte			490	221	221	322
Ikke børsnotert						
		SDC AF 1993 H. A	2.667	1.208	1.208	1.276
885.621.252		Eika BoligKredit	8.650.898	36.255	36.255	35.763
913.851.080		BANKID Norge AS	70	111	111	111
916.148.690		Spama AS	15	15	15	15
937.894.805		Kvinesdal spb gfb	4.925	493	493	493
979.319.568		Eika Gruppen	117.156	5.163	5.163	5.163
987.052.651		Leksvik Industri/Fosen innovasjon	5.233	1.460	1.460	1.269
937.896.581		Hjelmeland Spb gfb	5.133	565	565	565
986.918.930		Kredittfo for Sp	460	460	460	460
990.337.330		Midvest I AS –A–	67.004	134	134	134
990.337.330		Midvest I AS –B–	1.058	2	2	2
990.337.330		Midvest II AS –A	43.380	87	87	87
990.337.330		Midvest II AS –B	1.058	2	2	2
813.300.532		Trøndelag Eiendo	18.750	300	300	375
913.124.790		Trondheim Aktiv Eiendom	100	1.000	1.000	1.000
937.902.352		Stasbygd Sparebank	20.900	2.195	2.195	2.195
991.446.508		Factoring Finans AS	75	3.000	3.000	3.000
985.849.188		Fosen Eiendom AS	2.900	3.407	3.407	3.407
Sum ikke børsnoterte			8.941.782	55.855	55.855	55.317
Sum anleggsaksjer			8.942.272	56.076	56.076	55.639
Rente og aksjefond						
			Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Børsnotert						
	912.558.606	DNB European covered bonds	16.983	16.077	12.690	12.690
	996.575.942	Forte Obligasjon	221.441	24.523	24.523	25.078
	996.575.977	Forte Pengemarked	244.262	24.581	24.581	24.590
	913.159.283	Forte Kreditt	105.072	10.000	10.000	10.657
	912.370.275	Eika Kreditt	7.048	7.500	7.500	7.856
Sum børsnotert			594.806	82.681	79.294	80.871
Endringer i 2017						
						Aksjer/Andeler
Inngående balanse						120.974
Tilgang 2017						15.204
Avgang 2017						-701
Nedskrivning						
Utgående balanse						135.476

	2017	2016
Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer		
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	112	28
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-525	-704
Kursregulering obligasjoner	757	994
Netto gevinst/-tap obligasjoner	344	318
Kursregulering aksjer og andeler	284	-602
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	284	-602
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	289	297
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	917	13

Note 7 – Andre Rentekostnader

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr. 2 mill. som en innskyter har på innskudd i en bank. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt pers.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret og første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte.

Ny lov om innskuddsgaranti og krisehåndtering er til behandling i Finanskomiteen, og innstilling skal etter planen behandles i stortinget 6.mars 2018.

	2017	2016
Rentekostnader skatt	-	5
Avgift til Sikringsfondet	1.404	1.402
Sum andre rentekostnader	1.404	1.407

Avgift for 2018 er beregnet til 1,5 millioner kroner.

Note 8 – Provisjonsinntekter og Provisjonskostnader

Provisjonsinntekter	2017	2016
Garantiprovisjon	1.229	1.205
Formidlingsprovisjon	4.174	-
Betalingsformidling	6.067	6.231
Verdipapirforvaltning og -omsetning	943	619
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	4.051	3.835
Andre provisjons- og gebyrinntekter	5.038	8.369
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	21.503	20.259
Provisjonskostnader	2017	2016
Transaksjonsavgifter og lignende	2.808	2.964
Betalingsformidling, interbankgebyrer	88	106
Andre provisjonskostnader	779	455
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.675	3.525

Note – 9 Pensjon

Pensjonsforpliktelser overfor tjeneste- og tillitsmenn

Banken har i dag en innskuddsbasert pensjonsordning (IBP) for de nyansatte mens ansatte før 2006 fikk velge om skulle beholde den gamle ordningen eller gå over på innskuddsbasert ordning. Den kollektive pensjonsordningen dekker i dag 6 ansatte og 12 pensjonister/uføre. Innskuddsbasert løsning dekker 19 ansatte. Innskuddsbetingelsene er 7 % av lønn mellom 0 G og 7,1 G, og 25 % av lønn mellom 7,1 G og 12 G.

Regnskapsmessig behandling av ny AFP-ordning likestilles med innskuddsordning og kostnadsføres med årets premiebetaling. Estimatavvik føres mot Sparebankens fond.

Det ble i 2017 jfr. banksjefs arbeidsavtale, inngått en individuell pensjonsavtale for banksjef. Avtalen er utbetaling av en årlig førtidspensjon fra fylte 62 til fylte 67år.

Innbetalingen til pensjonsavtalen for banksjef for perioden 2011–2017 er i sin helhet kostnadsført regnskapet i 2017.

	2017	2016
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,30 %	2,10 %
Forventet avkastning	2,30 %	2,10 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,25 %
G-regulering	2,25 %	2,00 %
Pensjonsregulering	1,50 %	1,50 %
Arbeidsgiveravgift-sats	15,60 %	10,60 %
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet	2017	2016
Service cost inkl. renter og arbeidsgiveravgift (AGA)	663	574
Endringer i årets pensjonsopptjening inkl. renter og AGA	-	-35
Administrasjonskostnader inkl. AGA	48	32
Netto planendringer, avkortning, oppgjør inkl. AGA	-	-180
Netto rentekostnader (inntekter)	176	196
Periodens netto pensjonskostnad / (inntekt)	888	587
Egenandel AFP	286	280
Innbetalt individuell pensjonsordning banksjef	4.414	-
Innskuddsbasert ordning	1.140	1.194
Sum pensjonskostnader	6.727	2.061
Beløp mot OCI/direkte mot egenkapital i perioden		
Estimatavvik tap (gevinst) – endring diskonteringsrente	-1.217	2.495
Estimatavvik tap (gevinst) – endring i de andre økonomiske forutsetningene DBO	281	-322
Estimatavvik tap (gevinst) – Endring annet (experience) DBO	-404	602
Estimatavvik tap (gevinst) – endring i de andre økonomiske forutsetningene midler	-64	120
Estimatavvik tap (gevinst) – Endring annet (experience) pensjonsmidler	-1.759	-1.245
Fonds- og rentegaranti kostnader	302	-
Estimatavvik tap (gevinst) i perioden ført mot OCI/egenkapitalen	-2.861	1.650
Netto beløp i regnskapsført i balanseregnskapet inkl. arbeidsgiveravgift (AGA)	2017	2016
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler i periodens begynnelse	-8.958	-9.161
Periodens netto pensjonskostnad	-888	-587
Innbetalinger/tilbakeføring premiefond/flytting til innskuddsfond	1.158	2.439
Estimatavvik (tap) / gevinst	2.861	-1.650
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler ved periodens slutt	-5.827	-8.958

Note 10 – Lønns- og Administrasjonskostnader

	2017	2016
Lønn til ansatte	17.159	17.662
Honorar til styre og tillitsmenn	444	471
Pensjoner	6.727	2.061
Arbeidsgiveravgift	3.451	2.268
Øvrige personalutgifter	942	952
Utdanning	296	252
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	509	422
Telefon, porto, frakt	501	608
Reklame, Annonser, markedsføring	1.505	1.749
Diett, reiser, øvrige utgifter	283	282
Honorarer eksterne tjenester	2.039	2.085
Data kostnader	5.030	4.981
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	38.888	33.791
Antall ansatte pr 31.12.	27,0	26,0
Antall årsverk pr 31.12.	26,0	25,5
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	25,5	26,4

Note 11 – Lån og Ytelser

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Banksjef	1.288	184	194	1.665	4.393
Ass. Banksjef/økonomisjef	1.011	121	27	1.158	3.485
Ass. Banksjef/salgsjef	944	93	14	1.051	-
Sum ledende ansatte	3.243	397	234	3.874	7.878
Styre					
Leder	100				2.050
Resten av styret	270				1.907
Samlede ytelser og lån til styret	370	-	-	-	3.957
Valgkomite					
Leder	10				
Øvrige medlemmer	12				
Samlede ytelser til valgkomiteen	22	-	-	-	-
Generalforsamling	16				
Samlede ytelser til generalforsamlingen	16	-	-	-	-

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler og det ytes subsidiert rente på et maks lånebeløp på 3 mill. kr.

Lån til styret eller medlemmer av andre valgte selskapsorganer er gitt på ordinære vilkår.

Samlede lån til ansatte er på 56,6 mill. kr. Det er for 2017 beregnet en rentefordel på kr 293 643,-.

Bankens bonusordning ble i 2017 avviklet.

Note 12 – Varige Driftsmidler

	Driftsmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2017	10.543	66.280	2.593	79.416
Tilgang	965			965
Avgang	-			-
Kostpris 31.12.2017	11.508	66.280	2.593	80.381
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2017	8.042	6.000		14.042
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler				-
Ordinære avskrivninger	1.403	2.000		3.403
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2017	9.445	8.000		17.445
Bokført verdi 31.12.2017	2.063	58.280	2.593	62.936

Note 13 – Andre Driftskostnader

	2017	2016
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	730	1.020
Honorar ekstern revisor	577	499
Fremmede tjenester	456	633
Maskiner, inventar og transportmidler	855	619
Kontigenter	225	171
Forsikringer	115	121
Andre driftskostnader	6.613	6.915
Sum andre driftskostnader	9.571	9.977

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	331	315
Andre tjenester utenfor revisjon	246	184
Sum revisjonshonorar inkl. mva	577	499

Note 14 – Skatt

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 25 % av skattemessig resultat

For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodisering avviker fra den skattemessige.

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt.

Betalbar skatt i balansen består av skatt på alminnelig inntekt samt formueskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr 31.12.

	2017	2016	
Beregning av betalbar skatt			
Resultat før skattekostnad	40.134	42.598	
Permanente forskjeller	-2.246	-3.366	
Endring midlertidige forskjeller	1.914	-1.328	
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	39.802	37.904	
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	9.950	9.476	
Skattekostnad			
Betalbar inntektsskatt for året	9.950	9.476	
Endring utsatt skatt	237	187	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-204	-398	
Formuesskatt	581	550	
Endring i utsatt skatt ført mot EK	-715	413	
Sum skattekostnad	9.849	10.228	
Betalbar skatt fremkommer som følger:			
Formuesskatt	581	550	
Inntektsskatt	9.950	9.321	
Sum betalbar skatt	10.531	9.871	
Oversikt over midlertidige forskjeller			
	Endring	2017	2016
Varige driftsmidler	-259	771	1.030
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	-1.283	-10.241	-8.958
Gevinst og tapskonto	-69	273	342
Obligasjoner og andre verdipapirer	2.557	-3.547	-6.104
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	946	-12.744	-13.690
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	237	-3.186	-3.422
Endring i skattesats			
Sum bokført utsatt skattefordel		-3.186	-3.422
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats			
		2017	
25% skatt av resultat før skatt		10.034	
25% skatt av permanente forskjeller		-562	
25 % av endring midlertidige forskjeller		478	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år		-204	
Formuesskatt		581	
Endring utsatt skatt ført mot EK		-715	
Endring utsatt skatt		237	
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap		9.849	

Note 15 – Kontanter og Innskudd i Norges Bank

	2017	2016
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	7.910	7.439
Kontanter i utenlandske valutasorter	-	228
Innskudd i Norges Bank	56.269	56.109
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	64.179	63.776

Kjøp av valuta for videresalg av til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Ørland Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlands valuta.

Note 16 – Eierandeler i Datter-/ Tilknyttede selskaper

Selskapets navn	Kontor- kommune	Selskaps- kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Bokført Verdi
Fosen Eiendom AS	Ørland	2.900	2.900	100 %	3.407

Note 17 – Gjeld til Kredittinstitusjoner og Innskudd fra kunder

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	933		1.902	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	170.000		130.000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	170.933	1,91 %	131.902	1,99 %

Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.545.508		1.607.415	
Med avtalt løpetid	504.303		505.128	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2.049.811	1,15 %	2.112.543	1,23 %

Innskudd fra kunder	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	1.263.320	61,6 %	1.296.944	61,4 %
Utlandet		0,0 %		0,0 %

Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	70.440	3,4 %	58.911	2,8 %
Industriproduksjon	24.917	1,2 %	15.726	0,7 %
Bygg og anlegg	33.326	1,6 %	49.628	2,3 %
Varehandel, hotell/restaurant	38.995	1,9 %	45.927	2,2 %
Transport, lagring	69.512	3,4 %	61.968	2,9 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	356.016	17,4 %	289.257	13,7 %
Sosial og privat tjenesteyting	89.404	4,4 %	88.380	4,2 %
Offentlig forvaltning	103.881	5,1 %	205.802	9,7 %
Sum innskudd	2.049.811	100,00 %	2.112.543	100,00 %

Innskudd	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Nord-Norge	34.587	1,7 %	37.746	1,8 %
Trøndelag	1.625.249	79,3 %	1.684.856	79,8 %
Oslo	168.426	8,2 %	182.492	8,6 %
Resten av landet	221.549	10,8 %	207.449	9,8 %
Sum innskudd	2.049.811	100,00 %	2.112.543	100,00 %

Note 18 – Gjeld opptatt ved utstedelse av verdipapirer

Utestående pr 31.12.2017	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Tilbakekjøpt	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Obligasjonslån						
NO0010686462	27.08.2013	27.08.2018	80.000.000	80.000.000		1,80 %
NO0010734916	21.04.2015	20.04.2018	100.000.000	61.000.000	-39.000.000	1,39 %
NO0010766785	07.06.2016	07.06.2019	75.000.000	75.000.000		1,79 %
NO0010782477	23.01.2017	23.01.2020	75.000.000	75.000.000		1,66 %
NO0010783350	01.02.2017	01.02.2021	125.000.000	125.000.000		1,70 %
NO0010805120	12.09.2017	27.08.2018	75.000.000	75.000.000		1,68 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			530.000.000	491.000.000	-39.000.000	1,66 %

Note 19 – Spesifikasjon av annen gjeld

	2017	2016
Annen gjeld		
Bankremitter	80	68
Betalingsformidling	1.099	753
Skyldige offentlige avgifter	308	238
Betalbar skatt	10.531	9.871
Skattetrekk	1.715	1.005
Leverandørgjeld	2.241	2.528
Annen gjeld ellers	3.127	7.937
Sum annen gjeld	19.101	22.400

Note 20 – Egenkapital

	Innskutt egenkapital	Spb. fond	Gavefond	Utjevn.fond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	-	369.885	8.476	-	378.361
Utbetalte gaver			-550		-550
Endring i estimatavvik pensjoner direkte mot egenkapitalen		2.146			2.146
Årsoppgjørdisposisjoner		29.485	800		30.285
Egenkapital 31.12.2017	-	401.517	8.726	-	410.242
				2017	2016
Overført fra Gavefond				800	1.000
Overført til Sparebankens fond				29.485	31.370
Sum				30.285	32.370

Note 21 – Garantiansvar

	2017	2016
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	9.775	7.796
Kontraktsgarantier	36.157	45.511
Andre garantier	843	1.035
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	46.775	54.342
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	7.215	10.950
Sum garantiansvar	53.991	65.292

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet, altså i godt sikrede boliglån. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra EBK i 2017 eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2017. Bankens kunder har per. 31.12.2017 lån for 720 millioner hos EBK.

Gjeldende garantibeløp overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterede tap på lån i porteføljen formidlet av EBK, EBK kan motregne overskytende del på 20 % i utbetalt provisjoner til alle eierbankene, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

	2017	2016
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	16	6.164
Tapsgaranti	7.199	4.786
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	7.215	10.950

Banken har en likviditetsforpliktelse ovenfor EBK. EBK har i sin risikostrengi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 månedene. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 7,2 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Per. 31.12.2018 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har kjøpt aksjer i EBK for 2,3 millioner kroner i 2017 for at EBK skal nå sitt kapitalmål.

	2017		2016	
	Beløp	%	Beløp	%
Garantier fordelt geografisk				
Nord-Norge	117	0,2 %	117	0,2 %
Trøndelag	53.159	98,5 %	64.425	98,7 %
Oslo	85	0,2 %	33	0,1 %
Resten av landet	630	1,2 %	717	1,1 %
Sum garantier	53.991	100,00 %	65.292	100,00 %

EBK medtatt under Trøndelag.

Note 22 – Nøkkeltall

TABELL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert

	2017	2016
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	57,2 %	54,9 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	7,6 %	8,0 %
Egenkapitalavkastning*	7,7 %	8,8 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	19,7 %	19,1 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,24 %	-0,16 %
Utlånsmargin hittil i år	3,14 %	3,10 %
Netto rentemargin hittil i år	2,32 %	2,39 %

Innskudd og Utlån

Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	19,6 %	20,1 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	25,4 %	23,0 %
Innskuddsdekning	78,1 %	82,0 %

* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert

	2017	2016
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	21,35 %	20,73 %
Kjernekapitaldekning	21,35 %	20,73 %
Kapitaldekning	21,35 %	20,73 %
Leverage ratio	12,08 %	11,46 %
Likviditet		
LCR	109	109
NSFR	118	116
Likviditetsindikator 1	106,50	107,01
Likviditetsindikator 2	112,70	114,24

Til forstanderskapet i Ørland Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2017

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Ørland Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på tkr 30 285. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen samt noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet vår under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Røros, 28. februar 2018
REVISORKONSULT AS

Ole Bjarne Bekkos
Statsautorisert revisor

Hovedkontor:
Parkveien 1, 2500 Tynset
Tlf: 62 20 21 80
post@revisorkonsult.no

Avd. kontor Oslo:
Grenseveien 107, 0663 Oslo
Tlf: 21 99 22 70
rune.negaard@revisorkonsult.no

Avd. kontor Røros:
Tollef Bredalsvei 13, 7374 Røros
Tlf: 928 85 246
ole-bjarne.bekkos@revisorkonsult.no

**ØRLAND
SPAREBANK**

– en bank du kjenner